

Kuntatalouden työkalupakki tutuksi

Kuntamarkkinat
13.9.2018

Henrik Rainio
vt. johtaja, kuntatalous

Kuntakohtainen verotulojen ennustekehikko

Kunnilla on mahdollisuus tilata koko maan ennustekehikon tiedoista johdettu **kuntakohtainen ennustekehikko**, joka on tarkoitettu kuntien talousjohdolle kunnan omien verotulojen ennustamisen apuvälineeksi.

KUNNALLISVERON VEROPOHJA				KOKO MAA, MIJ.€			
	2015	2016	2017 ^{mm}	2018 ^{mm}	2019 ^{mm}	2020 ^{mm}	2021 ^{mm}
ANSIOTULOT							
Palkkatulot yhteensä	82 351	83 752	85 600	87 600	89 400	91 800	94 600
Muutos %	5,1	1,7	2,2				
Eläkeläiset	29 363	30 113	31 210				
Muutos %	2,7	2,6	3,6				
Työllisyyttäruva	4 991	4 870	4 470				
Muutos %	6,6	-2,4	-8,2				

KIINTEISTÖVERON VEROPOHJA JA MAKSETTAVA VERO				KOKO MAA, MIJ.€						
VEROTUSARVOT JA PROSENTIT / VEROVUOSI				2015	2016	2017	2018 ^{mm}	2019 ^{mm}	2020 ^{mm}	2021 ^{mm}
Yleisen kiinteistövero-% alustat										
maanjaksu				43 831	44 286	44 878	46 000	47 000	48 000	49 000
katamaksu				51 242	52 487	53 185	53 900	54 900	56 000	57 500
0,99				0,99	1,06	1,06	1,06	1,06	1,06	1,06
935				956	1 040	1 055	1 076	1 092	1 108	1 128
115 487				116 096	117 450	122 000	125 000	128 000	130 000	133 000
0,46				0,47	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49
527				541	575	597	612	627	637	649
7 864				7 898	7 914	8 200	8 400	8 600	8 700	8 700
7,07				7,17	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15
84				85	91	94	97	99	100	100
1 629				1 675	1 862	1 849	1 889	1 929	1 956	1 986
6,1				2,9	2,5	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1

MAKSETTAVA YHTEISVERO				KOKO MAA, MIJ.€			
VEROVUOSI	2016	2018	2017 ^{mm}	2018 ^{mm}	2019 ^{mm}	2020 ^{mm}	2021 ^{mm}
VEROTETTAVA TULO	22 422	27 803	27 200	29 600	32 100	33 600	34 700
Muutos %	5,1	23,1	-1,8	8,0	8,4	4,4	3,0
Yhteisveroprosentti	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
MAKSUUNPANTAVA VERO	4 484	5 521	5 440	5 920	6 420	6 700	6 940
Yhteisveron hyvitys	0	0	0	0	0	0	0
MAKSETTAVA YHTEISVERO	4 484	5 521	5 440	5 920	6 420	6 700	6 940
Kuntajärjestyksen osuus	0,3657	0,3092	0,3034	0,3135	0,3135	0,3135	0,3135
KUNTIEN OSUUS YHT.VEROSTA	1 863	1 717	1 860	1 880	2 010	2 100	2 180
Muutos %	6,2	3,0	-3,9	12,7	5,1	4,6	3,0
Kuntien osuus manner-Suomessa	1 643	1 706	1 640	1 850	2 000	2 090	2 170
Kuntien osuus Ahvenanmaalla	10	10	10	10	10	10	10

Kuntakohtainen kehikko on maksullinen palvelu, 180 €/vuosi (+ alv).

Valtionosuuslaskuri

Valtionosuuslaskuri on keskeinen työväline kunnan talousarvion laadinnassa. Laskurin avulla valtionosuusjärjestelmän kokonaisuuden hahmottaminen helpottuu: täyttäessään laskuria käyttäjä etenee laskennassa automaattisesti osa-alueittain käyden läpi koko valtionosuusrahoituksen kokonaisuuden.

Valtionosuuslaskuri on käytännöllinen väline vuosien ja kuntien välisten vertailujen tekoon. Laskuria voidaan käyttää myös skenaariolaskelmiin ja sen avulla voidaan tarkastella esimerkiksi miten valtionosuuden määräytymisperusteiden, esimerkiksi asukasmäärien muutokset vaikuttaisivat kunnan saaman valtionosuuden määrään.

Valtionosuuslaskuri
on maksuton
työväline.

The screenshot shows a spreadsheet titled 'KUNNAN VALTIONOSUUSRAHOITUS 2018'. It contains various financial data points, including income and expenses, and is annotated with yellow boxes and arrows pointing to specific cells. The annotations include: 'valitse kuntasi alasetvalikosta' (select your municipality from the sub-menu), 'Valtionosuus pala palalta' (Valtionosuus pala palalta), and 'Yksityiskohtaiset laskentatiedot omina taulukoina' (Detailed calculation data as separate tables).

Kategoria	Arvo	Prosentti
Liiketoiminnan tulot	96 907 217	2 380,7%
Sisäiset tulot	17 802 800	4 307,2%
Muut toimintatilan tulot	2 796 508	148,3%
Kunnan perustamiskorvaukset valtionosuuden osittaisesta	66 907 217	1 589,0%
Liiketoiminnan tulot	796 400	16,3%
Valtionosuuden tuloja alustavasti ja lisätyksi yhteensä	2 983 756	137,3%
Vuoden 2018 valtionosuusjärjestelmän tulo (v=)	0	0,0%
Kunnan perustamiskorvaukset valtionosuuden osittaisesta	23 808 717	9 286,0%
Verotulojen perusteella valtionosuuden tulo (v=)	8 958 900	330,3%
Kunnan perustamiskorvaukset valtionosuuden osittaisesta	32 413 638	1 213,3%
Yhteensä	-4 314 808	-13,1%
Kunnan perustamiskorvaukset valtionosuuden osittaisesta	1 761 779	4,5%
Kunnan valtionosuusrahoitus 2018	39 891 412	7 792,0%
Kuntaliiton osuus	489 712	36,4%
Yhteensä 2018	37 778 812	7 758,8%

Suosittu perustietopaketti, joka yhdistää teoriaa ja käytännön harjoituksia

FCG: Kunnan verotulot ja valtionosuudet -koulutus

13.-14.3.2018 Helsinki
22.-23.5.2018 Tampere
23.-24.8.2018 Helsinki + etä
20.-21.11.2018 Tampere

Kunnan verotulot ja valtionosuudet -koulutus

"Koulutus oli hyvä ja vuorovaikutteinen. Tehtävien tekeminen välissä toi auttoi ymmärtämään. Myös osallistujakuntien käyttäminen esimerkkinä oli hyvä asia."

"Kouluttajalla hyvä asenne asiaan ja kouluttamiseen!"

"Hyvä ja käytännönläheinen koulutus, syvensi ymmärrystä asiasta. Tällaisia koulutuksia lisää!"

"Kouluttajalta energinen ja mielenkiintoa ylläpitävä päivä."

Numeerinen osallistujapalaute (1-5):

o Kokonaisarvio: 4,67

"Koulutus oli käytännön läheistä, käytiin konkreettisesti läpi lukuja ja taulukoita. Erittäin hyödyllinen koulutus. Pieni ryhmä oli myös hyvä."

"Kouluttaja osasi miettiä laskelmia kuntien näkökulmasta - millä on merkitystä ja millaisia kysymyksiä voi tulla. Aikaa oli keskustelulle ja osallistujien vuorovaikutukselle."

"Aiheesta varsin vähän koulutusta tarjolla. Kouluttajat erinomaisia."

"Erittäin hyödyllinen koulutus. Pieni ryhmä oli myös hyvä."

"Erittäin hyödyllinen koulutus. Pieni ryhmä oli myös hyvä."

"Erittäin hyödyllinen koulutus. Pieni ryhmä oli myös hyvä."

"Erittäin hyödyllinen koulutus. Pieni ryhmä oli myös hyvä."

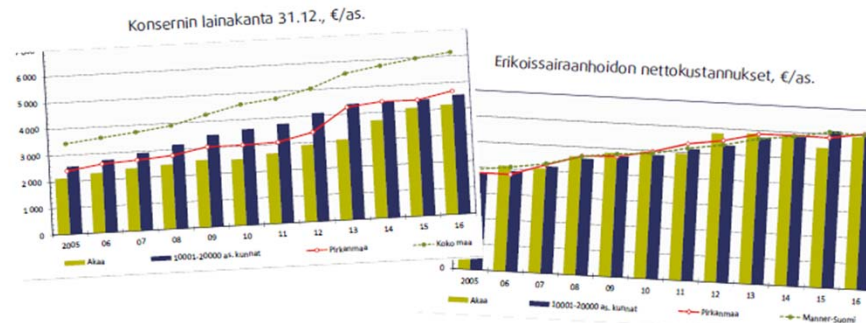
Kuntien tunnusluku- sekä palvelutoiminnan nettokustannusten aikasarjat

Kuntatalousyksikössä ylläpidetään kahta **excel-sovellusta**, joissa esitetään pitkät aikasarjat kuntien keskeisistä talouden tunnusluvuista sekä nettokustannuksista. Tiedot perustuvat pääosin Tilastokeskuksen keräämiin tilinpäätöstietoihin.

Tiedostot sisältävät valmiita tulostusmalleja, joissa esitetään kunnan tiedot verrattuna koko maan, maakunnan sekä saman kokoluokan kuntien tietoihin. Vaihtoehtoisesti voidaan maakunta ja/tai kokoluokka korvata vertailukunnalla. Perustaulukoiden lisäksi tiedosto sisältää valmiita kuvioita keskeisistä muuttujista.

Yhden sovelluksen hinta on kunnille 180 € (+ alv).

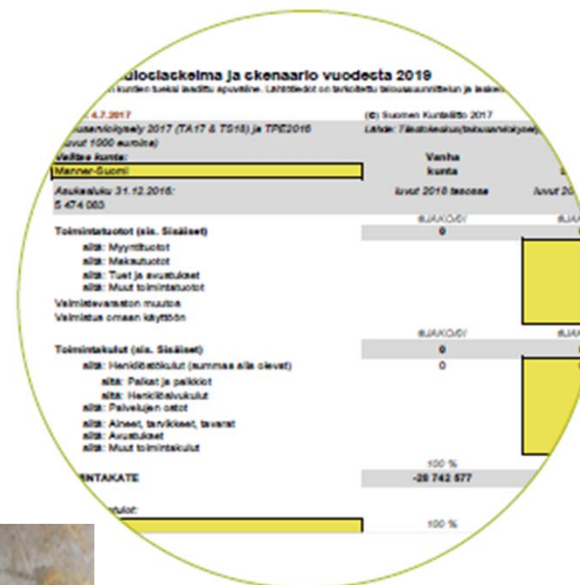
Kunnille, jotka tilaavat molemmat sovellukset hinta on 300 € (+ alv).

Jakoavain – Työkalu maakuntaudistuksen vaikutuksista

Jakoavain on excel-työkirja, joka auttaa kuntia arvioimaan maakuntaudistuksen vaikutuksia kuntien tuloslaskelman, rahoituslaskelman sekä taseen eriin vuonna 2019.

Sen lisäksi varsinaisen laskelman viereen on kirjattu tiliryhmittäin ja tase-erittäin maakuntaudistuksen vaikutuksiin liittyviä huomioita, joita kunnan taloutta suunnittelevan asiantuntijan tulisi ottaa huomioon.

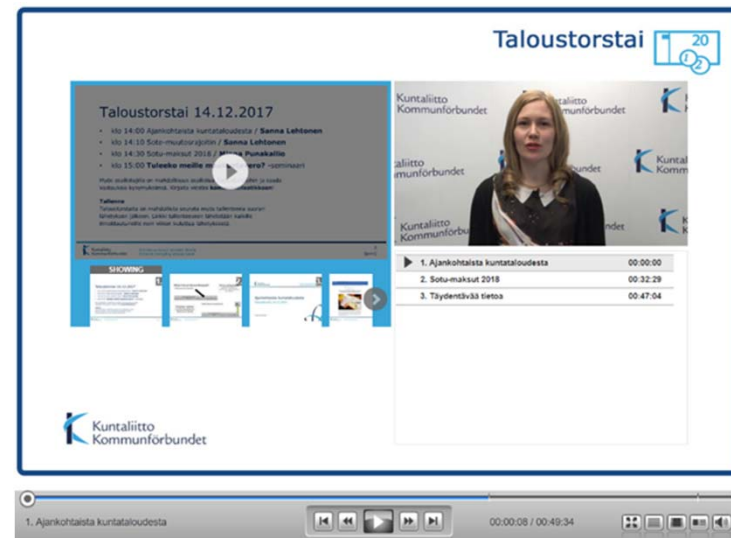

JAKOAVAIN – työkalu
maakuntaudistuksen vaikutuksista

Kuntaliiton Taloustorstait – Ajankohtaiskatsaus kuntien talouteen

Taloustorstai on kanava nopeaan ja ytimekkääseen tiedonvälitykseen, ajankohtaisten asioiden esille nostoon ja keskustelun pohjaksi. **Taloustorstai** käsittelee kuntatalouden ajankohtaisimmat aihepiirit tuoreeltaan Kuntaliiton talousyksikön asiantuntijoiden johdolla.

Seuraa **Taloustorstaita** omalta työpisteeltäsi joko suorana lähetyksenä tai myöhemmin tallenteena. Katsojat saavat myös luentomateriaalit käyttöönsä. Tämän helpommaksi kuntataloustietojen päivittämistä ei voi tehdä!

Kuntaliiton TyöllisyysTiistait

TyöllisyysTiistai on suora lähetys Kunta-tv:ssä. Se on kanava nopeaan ja helppoon tiedonvälitykseen, ajankohtaisten asioiden esille nostoon ja keskustelun pohjaksi.

TyöllisyysTiistaissa käsitellään työllisyyteen liittyviä ajankohtaisia aihepiirejä asiantuntijoiden johdolla. Katsojilla on mahdollisuus osallistua lähetykseen ja saada vastauksia kysymyksiinsä.

Työllisyystiistai

Kuntaliiton uusi tuote – Kuntatalouden terveystarkastus

Kuntatalouden terveystarkastuksen kulku

Alkukartoitus: tunnusluvut ja tiivis analyysi

Haastattelut: viranhaltija- ja luottamusmiesjohto

Loppuanalyysi ja johtopäätökset

Raportin esittely paikanpäällä

→ **Lähetteet mahdollisiin jatkoanalyysiin**

Tulossa
vuoden
2018
lopussa

Lastensuojelun vaikuttavuusmittari

Käyttömaksu
vuodelle 2018:
4000 € (+ alv).

ARVOA asiakastyöhön -työväline on Kuntaliiton kehittämä lastensuojelutyön vaikuttavuutta arvioiva mittari. Se soveltuu työvälineeksi lapsi- ja perhepalveluiden sekä lastensuojelun asiakastyöhön.

Kunnalle

- Tuottaa tietoa ja ohjaa resurssien käyttöä
- Eri palveluiden kustannustehokkuus näkyväksi
- Parantaa palvelun laatua → lisää kuntalaisten hyvinvointia

Työntekijälle

- Ohjaa työskentelyä
- Asiakastyön sisältö näkyväksi
- Lisää työn rakennetta → vähentää koettua stressiä

Asiakkaalle

- Tekee prosessista läpinäkyvämmän
- Parantaa osallisuutta
- Yhtenäistää palvelua → työntekijä ja aluekohtaiset vaihtelut vähenevät

TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI
Lastensuojelun asiakkaalle

Työntekijän kirjautuminen

Käyttäjänimi:

Salainen:

Jos salainen on häiriintynyt, ota yhteyttä asiakaspalveluun.

Yhteyshenkilö:
Projektinjohtaja Anssi Haapala
P. 040 847 4000
E. anssi.haapala@kuntaliitto.fi
Kuntaliitto Kommunförbundet

Lisätietoja:
Anssi.Haapala@kuntaliitto.fi

Lisää luettavaa

Kuntatalous – Monen muuttujan summa

Kunnan ja kuntayhtymän varallisuuden hoito ja niiden perusteista päättäminen

Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa

Konserniohje

Kustannuslaskentaopas kunnille ja kuntayhtymille

Arvonlisävero-opas kunnille ja kuntayhtymille

Tartu tietoon

Kuntatalouden sähköpostilistat

Talous-I-sähköpostilista on kuntien taloudesta vastaaville tarkoitettu sähköpostilista. Sähköpostilistan avulla voimme tiedottaa kuntatalouteen liittyvistä asioista nopeasti. Voit liittyä listalle lähettämällä sähköpostia osoitteeseen: [talous-i-join\(at\)listserv.kuntaliitto.fi](mailto:talous-i-join(at)listserv.kuntaliitto.fi)

Kytalous-I-sähköpostilista on kuntayhtymien taloudesta vastaaville tarkoitettu sähköpostilista. Sähköpostilistan avulla voimme tiedottaa kuntatalouteen liittyvistä asioista nopeasti ja tehokkaasti. Voit liittyä listalle lähettämällä sähköpostia osoitteeseen: [kytalous-i-join\(at\)listserv.kuntaliitto.fi](mailto:kytalous-i-join(at)listserv.kuntaliitto.fi)

Kuntatalousuutiskirjeet

Maksuton Kuntatalousuutiskirje tarjoaa ajankohtaiset taloushallintoa koskevat uutiset kätevästi suoraan sähköpostiisi 6-8 kertaa vuodessa. Esittelemme myös alan julkaisuja, tapahtumia ja koulutustilaisuuksia.

Kuntatalousuutiskirjeen ja muita Kuntaliiton maksuttomia uutiskirjeitä voit tilata osoitteesta: <https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/uutiskirjeet/kuntatalous>

Kiitos mielenkiinnosta!

Henrik Rainio
vt. johtaja, kuntatalous
puh. 09 771 2127, 050 596 9635
henrik.rainio(at)kuntaliitto.fi